

NACIONAL

P6-14

Aules gairebé buides

Els pocs alumnes es van trobar amb mesures extraordinàries d'higiene

L'afluència va ser superior a final de secundària i sobretot de batxillerat

El govern demana la **fase 2** per a **Barcelona, l'àrea metropolitana i Lleida**

Un sol alumne en una de les classes de l'escola Vila-romà de Palamós ■ ACN

Creix la tensió entre ERC i JxCat

Esquerra demana respecte i titlla els seus socis d'irresponsables

Trump exigeix mà de ferro

Una manifestació antiracista a Girona i Salt acaba amb aldarulls

Planes 23 i 24

Un cotxe incendiat a Washington ■ EFE

Albiach incita a fer un boicot als productes de Nissan

La líder de Catalunya En Comú Podem sosté que és la manera de forçar la negociació

Plana 11

Impuls a la instal·lació de més parcs eòlics a Catalunya

A les Terres de l'Ebre, el Camp de Tarragona i la Catalunya Central alerten d'una saturació

Planes 20 i 21

Cultura i Espectacles

Entrevista **Care Santos** Novel·lista. Presenta **‘Seguiré els teus passos’**

“La documentació ha de fer brillar la història, no l'autor”

Lluís Llorc
BARCELONA

Care Santos (Mataró, 1970) és una autora prolífica, amb una dotzena de premis i més de 60 títols –faltaria sumar-hi algunes col·leccions infantils– publicats en castellà i català i per a totes les franges de públic. Els gèneres també els combina, però sempre hi ha una bona creació de personatges al voltant de què pivoten les trames. Unes històries que unes vegades li demanen ser escrites en català i d'altres, en castellà, per, després, ella mateixa fer l'altra versió.

Ara presenta *Seguiré els teus passos* (a Columna; a Destino en castellà), una trama –o trames, en plural extens– paral·lela a la novel·la anterior, *Tot el bé i tot el mal*. **La protagonista de totes dues, la Reina, una dona decidida, busca al Pallars restipostes sobre el final del seu pare.** Un accident de cotxe per culpa de la boira l'obliga a viure aïllada tres dies en un poblet on coneixerà personatges que li donaran informacions carregades amb una alta intensitat emocional. Tot narrat a molt bon ritme i amb uns girs argumentals gens tramposos.

‘Seguiré els teus passos’ segueix els passos de ‘Tot el bé i tot el mal’. Són trames independents tot i la coincidència de la protagonista? Com va anar? No cal llegir-les en cap ordre concret. Totes dues tenen sentit en si mateixes. Tenia les dues històries clares de bon començament, però no volia fer una sola novel·la de moltes pàgines –cosa que, en principi, no m'agrada gaire–, sinó una mena de díptic amb dues trames ben diferenciades, unides per la protagonista principal.

Fa molta feina prèvia de disseny de trames abans de començar a escriure. En aquest cas, suposo que encara més, amb tants encreuaments de relacions entre personatges.

Faig una feina de por quan em documento, però m'agrada tant aquesta fase! És la raó per què escric, aquesta meravella de poder ficar els nassos en allò que t'interessa i ser-hi un temps. I també faig una altra feina, menys plaent, durant l'escriptura: corregir, polir, lligar, rellegir, tornar a passar ob-

El procés de patiment d'escriure aquesta obra va ser intens, potser més que amb cap altra

sessivament pel text... Aquesta em va fer patir molt.

Treuen el nas molts temes: d'històrics, com ara la Guerra Civil i el franquisme, i d'altres, com ara el tràfic d'armes antigues i les caceres il·legals. Però fa l'efecte que és una novel·la bàsicament de relacions personals força complexes, oi?

Crec que totes les meves històries parlen de relacions personals complicades. Diria que no sé parlar d'altra cosa, però crec que és tan difícil, a la vida, entendre's amb les persones, fins i tot amb les que més t'estimes, que cal escriure novel·les per veure si en treus l'entrellat. Si més no, a mi em cal.

Encara que siguin col·laterals, es nota la documentació, aportada amb mesura, en temes com ara les caceres, detalls de la Guerra i la postguerra, del protocol quan hi ha un accident de trànsit, del funcionament de la microsocietat d'un poblet rural... Un exemple clar és la transcripció de la fonètica de la parla de Ponent.

M'encanta que es noti i m'encanta que sigui “amb mesura”, perquè totes dues coses em preocupen moltíssim: ser fidel a la realitat, no parlar gratuïtament, no dir coses que no són –tot i que puc equivocar-me– i, al mateix temps, no atabalar qui em llegeix amb tot de dades que no interessin. La documentació ha de servir per fer brillar la història, no l'autor. Em preocupa molt, cada cop més, fer el ridícul per no haver treballat prou. Després, hi ha coses que s'escolen a les novel·les per enamorament. **Va passar amb la parla palleseca. De tant anar al Pallars i parlar amb la gent, vaig enamorar-me dels girs idiomàtics, del vocabulari, de les particularitats expressives. I vaig pensar: “Va, què, ho provo? Faig que un personatge o dos parlin així de bonic?” I me la vaig jugar.**

Si a ‘Tot el bé i tot el mal’ la Reina, la protagonista, estava aïllada a l'aeroport de Budapest per una tempesta de neu, en aquesta ho està en un poblet de Lleida, després de patir un accident per culpa de la boira. És una dona tan ‘temperamental’ que li cal aturar-la perquè no se li escapi?

És una dona que per aturar-se i pensar necessita apartar-se una mica d'ella mateixa. Una mica com moltes de nosaltres, les dones (i alguns homes) de la seva generació: fins que no parem,

no ens adonem que havíem de parar. I és molt clar que passaria si n'hi hagués una tercera novel·la: la Reina estaria confinada per culpa d'un virus diabòlic que no la deixa sortir de casa. Ho portaria fatal, crec. I faria molt la guitza als seus. Però avanço que no n'hi haurà una tercera.

La boira és present en tota l'obra, com a metàfora del que la Reina té al davant i no veu?

La boira és una metàfora magnífica, sens dubte. Però, en aquest cas, també és un reflex fidel de la realitat del territori de què estic parlant. Parlar de Lleida i no parlar de la boira seria com parlar del desert i no parlar de la calor. **Crec que dels cops que vaig anar al Pallars per aquesta novel·la, només un vaig tenir la sort de no trobar-hi boira. En el meu record d'aquells viatges, sempre hi ha boira. Hi havia de ser, en la història!**

El ritme que marquen els capítols, gairebé sempre alternant present i passat, provoca una certa addicció lectora, però també pel to de ‘thriller’ que va agafant des de molts punts: Suïcidi o assassinat? Dos morts en un mateix taüt? De què són les ferides de l'il·luminat del poble? Per què va fugir aquella dona? Què feia aquell quan desapareixia uns quants dies? Per què es van barallar les germanes?... La xarxa de tensions dramàtiques és extensa i atrapa el lector. A mesura que van creixent i afegint-se les unes a les altres i tot quadra, ha de ser molt satisfactori, oi? Trobo satisfactori que es digui això. Perquè el procés de patiment va ser intens, durant l'escriptura d'aquesta novel·la. Potser més que amb cap altra de meua. I el que ara sento és alleujament, un alleujament enorme. És això el que sento quan els primers lectors et

L'APUNT

Un estiu sense (gairebé) festivals

Xavier Castillón

Ja se sap: els festivals, com les bicicletes, són per a l'estiu, i aquest estiu no n'hi haurà gaires, de festivals –de bicicletes, potser n'hi haurà més que mai. En aquest any per oblidar, en què hem d'adaptar-nos per força a tantes coses, molts festivals ja van plegant velles amb la perspectiva il·lusionadora del 2021, quan tot tornarà a ser com abans. O no. I en els festivals

més agosarats que decideixin tirar endavant, les programacions seran curtes, les audiències seran restringides –que no elitistes–, les distàncies seran àmplies i, en definitiva, la situació serà rara. Potser algú sabrà fer un gir romàntic i excitant a aquest nou panorama, com si els concerts de la nova era fossin balls de màscares o mascaretes, somnis d'una nit d'estiu.

Cares Santos

(i el fotògraf) van desafiar breument, i mantenint mesures com ara el distanciament físic, el confinament obligat aquests dies per culpa de la pandèmia per fer una sessió de fotos a la llibreria Buc de Llibres de Mataró, localitat on l'autora va néixer i on encara viu ■ QUIM PUIG

diuen que els ha agradat: que te n'has sortit, que ho has aconseguit, malgrat totes les pors i els dubtes. I que valia la pena prendre's la molèstia de complicar-se tant la vida.

A la contraportada llegim que la novel·la "reflexiona sobre la necessitat de conèixer l'autèntica veritat que amaga el nostre passat". Cal saber-ho tot? Fins i tot quan ja no es pot canviar res? En una novel·la ens agrada perquè no és la nostra història, però a la vida 'real', vol dir que és recomanable?

No és gens recomanable saber-ho tot, però jo pertanyo a la gent que ho voldria aconseguir. El passat no es pot canviar, però ens ajuda a entendre'ns. És a dir, ens pot canviar. A mi m'agradaria saber moltes coses que no sabré mai. I em fa ràbia haver-ho d'assumir. Per això no m'aconcento i escric novel·les en què d'altres se'n surten. ■

Mirador

Jaume Vidal

Embolcallar el món

Tot i ser un artista insòlit, l'art de Christo, mort la nit de diumenge a casa seva a Nova York de causa natural als 84 anys, es pot encabir en diversos dels molts ismes en què, sobretot al segle XX, es va classificar la creació artística. Podríem parlar de Christo com un artista de *land art*; és a dir, un creador que intervé en el paisatge i en la naturalesa, tot i que el creador va destacar tant per les seves intervencions en espais naturals com en conjunts de construcció humana.

Per la naturalesa del seu treball, l'obra era efímera i de dimensions gairebé impossibles per exhibir en un museu o una galeria d'art, per això la mida a escala humana del seu treball prenia forma en les sales d'art de fotografies, dibuixos i esbossos. A Catalunya havia exposat i era a més un dels autors preferits del galerista Joan de Muga, que dirigia els espais d'Artgràfic i la galeria Joan Prats, on s'havia vist el seu treball.

La seva obra més identificativa és l'embolcallament de grans edificis, el que conceptualment representa la seva negació visual, però per aconseguir un efecte contrari: fer parar atenció i reflexionar sobre el que representa l'element ocultat en qüestió. Un exemple paradigmàtic és la intervenció que va fer al Parlament alemany. El 1995 va embolcallar el Reichstag de Berlín. Tenia un valor molt simbòlic perquè era el parlament de l'Alemanya reunificada poc després de la caiguda del mur. Per Christo, la divisió d'Europa entre l'est i l'oest tenia una significació gairebé epidèrmica. Nascut a la ciutat de Gàbrovo, a Bulgària, va fugir del seu país, que estava sota el règim comunista, l'any 1957 amagat en un camió de medicaments que es dirigia a Àustria.

Tot i que va rebre crítiques dels ecologistes quan va intervenir en paratges naturals, com ara quan va instal·lar una gran cortina de 400 metres pel Rifle Gap, una vall de les Muntanyes Rocoses, situades a l'estat de Colorado, als Estats Units, els seus projectes a la natura tenien la intenció d'evidenciar el seu valor, de demostrar que, a diferència de les seves intervencions, que són temporals, el mal que es pot fer al planeta és irreversible. Aquest projecte el va fer amb qui va representar el 50% de la seva obra: la seva esposa i col·laboradora, Jeanne-Claude Denat de Guillebon, morta el 2009.

Un altre projecte monumental de la parella va ser la *Costa embolcalla-*

Christo i Jeanne-Claude, amb una maqueta del Reichstag embolcallat ■ EFE

da, a la costa de Little Bay, de Sydney (Austràlia), amb la col·laboració de

cent trenta ajudants, que van dedicar 17.000 hores de treball a embolcallar-la. Després de nou anys de negociacions amb l'alcalde de París, Jacques Chirac, a mitjan anys vuitanta van aconseguir embolcar el pont Neuf de París. Els projectes de Christo, per la seva complexitat, van tenir

greus problemes, com ara accidents greus d'alguns operaris, per això cada treball anava acompanyat d'una àmplia assessoria legal per fer front a qualsevol imprevist. A vegades el

projecte tenia lloc en dos espais molts allunyats, però simultàniament, com ara

els paraigües gegants que van instal·lar a Califòrnia i al Japó. Es van necessitar 2.000 treballadors i un helicòpter.

Per aquest any, l'artista tenia programada una altra intervenció: *L'Arc de Triomf embolcallat*, a París. La inauguració estava programada per al

18 de setembre. També a la capital francesa està prevista per aquest any una inauguració de la seva obra i la de la seva muller al Centre Georges Pompidou. ■

